

Česká republika

Česká školní inspekce

Jihočeský inspektorát - oblastní pracoviště

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Základní škola Prachatice, Zlatá stezka 240

Zlatá stezka 240, 383 01 Prachatice

Identifikátor školy: 600 063 038

Termín konání inspekce: 26. – 29. květen 2003

Čj.:	07-11154/03-2037
Signatura:	og5cw103

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Tuto základní školu s 1. – 9. ročníkem navštěvuje v letošním školním roce 431 žáků, kteří sem docházejí do 19 tříd. Ve všech ročnících se vyučuje podle vzdělávacího programu Základní škola čj. 16 847/96-2 upraveného dokumentem MŠMT čj. 25 018/98-22.

Škola sdružující základní školu, školní družinu a školní jídelnu je od 1. ledna 2002 právním subjektem a hospodaří jako příspěvková organizace. Zřizovatelem školy je Město Prachatice, Husova 103, 383 01 Prachatice.

PŘEDMĚT INSPEKČNÍ A KONTROLNÍ ČINNOSTI

Předmětem inspekční a kontrolní činnosti bylo zjištění a zhodnocení:

- personálních podmínek vzdělávání a výchovy ve vybraných předmětech na 2. stupni ZŠ vzhledem ke schváleným učebním dokumentům vzdělávacího programu Základní škola
- materiálně-technických podmínek vzdělávání a výchovy ve vybraných předmětech na 2. stupni ZŠ vzhledem k výše uvedenému učebnímu dokumentu
- průběhu a výsledků vzdělávání a výchovy na 2. stupni ZŠ v předmětech český jazyk, německý jazyk, matematika, fyzika, chemie, přírodopis, zeměpis a hudební výchova

HODNOCENÍ PERSONÁLNÍCH PODMÍNEK VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVY VZHLEDEM KE SCHVÁLENÝM UČEBNÍM DOKUMENTŮM

Pedagogický sbor tvoří 28 učitelů. Z hlediska sledovaných předmětů je v letošním školním roce personální situace školy značně složitá. Ve výuce německého jazyka přerušily svoji činnost v průběhu roku dvě učitelky, v době konání inspekce byla navíc jedna vyučující krátkodobě v pracovní neschopnosti (cca po dobu 1 měsíce). Vedení školy vyřešilo tento problém dlouhodobým spojením dvou oddělení v ročníku do jednoho. Vzdělávání a výchovu v době probíhající inspekce zajišťovaly tři učitelky, z toho jedna s odbornou a pedagogickou způsobilostí pro výuku předmětů na 1. stupni ZŠ a se státní zkouškou z cizího jazyka, dvě s odbornou a pedagogickou způsobilostí pro výuku jiných předmětů na 2. stupni ZŠ.

Výuku hudební výchovy na 2. stupni zajišťuje po náhlém odchodu odborně a pedagogicky způsobilé učitelky v průběhu školního roku učitelka bez odborné a pedagogické způsobilosti (absolventka SPgŠ Prachatice), která vyučuje první rok.

Chemii a zeměpis vyučují učitelé s odbornou a pedagogickou způsobilostí pro 2. stupeň ZŠ (chemii i s příslušnou aprobačí). Většina hodin přírodopisu je od poloviny března vyučována učitelkou nespĺňující podmínky odborné a pedagogické způsobilosti.

Vyučující českého jazyka, matematiky a fyziky splňují podmínky odborné a pedagogické způsobilosti.

Vedení školy tvoří ředitelka a její zástupkyně, zodpovídající za určenou konkrétně stanovenou oblast řízení. Stejně jasně jsou stanoveny kompetence a pracovní náplně ostatních pedagogických i provozních pracovníků školy. Účinnému naplňování výchovně-vzdělávacích cílů školy napomáhá zřízení poradního orgánu tj. pedagogické rady, která se schází pravidelně osmkrát ročně. Provozně organizační porady probíhají průběžně podle potřeby. Vedení školy preferuje při řídicí práci demokratický styl. Metodické orgány se zaměřují na specifickou problematiku spjatou s výukou jednotlivých předmětů. Pracují pravidelně a jejich činnost je průkazná. Zabývají se dalším vzděláním pedagogických pracovníků, potřebami žáků se

specifickými vývojovými poruchami a přístupem k nim, organizací soutěží, exkurzí a dalších aktivit, sledují plnění učebních osnov a plánu práce školy.

Účinnou součástí výchovného působení školy je výchovné poradenství, které řeší specifické informativní, organizační, výchovné a preventivní úkoly. Současná výchovná poradkyně absolvovala kvalifikační studium výchovného poradenství, vykonává funkci jeden rok a do problematiky pronikla rychle. Její povinnosti jsou stanoveny pracovní náplní a obsahují všechny úkoly vymezené příslušnými předpisy. Plně zajišťuje všechny potřebné kontakty v oblasti výchovného poradenství s dalšími subjekty – PPP, úřadem práce a v neposlední řadě s rodiči. Pečlivě a přehledně vede veškerou dokumentaci. Svou činnost vykonává svědomitě a plánovitě, má vypracovaný dobře fungující systém činnosti, všechna opatření v oblasti výchovného působení jsou průkazná. Třídním učitelům a ostatním vyučujícím poskytuje potřebné informace z oblasti profesní orientace i informace o žácích s vývojovými poruchami učení a chování. Dobře se orientuje v právních normách i v metodických pokynech MŠMT v oblasti svého působení. Aktualizuje také nástěnky zajímavými tématy, např. doporučení pedagogům, jak vyučovat děti s poruchou pozornosti a hyperaktivitou.

Výuka pěti integrovaných žáků probíhá podle individuálních vzdělávacích programů. Péče o ně vychází z doporučení odborníků a je koordinována třídními učiteli. Naplňování programů je pravidelně vyhodnocováno. Z hospitovaných hodin je zřejmé, že při průběžné práci s těmito žáky vyučující skutečně vycházejí z doporučení odborníků.

Škola eviduje několik desítek dalších žáků se specifickými vzdělávacími potřebami. Oblastí péče o ně se věnuje systematicky. Žáci 1. stupně docházejí do osmi skupin nápravné péče, které vede učitelka školy. Pro práci s těmito dětmi jsou nakoupeny nové výukové programy do počítačů pro 1. a 2. stupeň. Další dvě skupiny žáků se účastní nápravy specifických vývojových poruch učení zaměřených na posilování dílčích oslabení u jednotlivých žáků v Pedagogicko-psychologické poradně v Prachaticích.

Kontrolní činnost vedení školy týkající se 2. stupně ZŠ je naplánovaná, v letošním školním roce ale méně uskutečňovaná. Výsledky hospitací jsou písemně dokladovány a projednávány individuálně s pracovníky. Ředitelka a její zástupkyně znají dobře styl práce pedagogických pracovníků.

Značnou pozornost věnuje vedení školy dalšímu vzdělávání pedagogických pracovníků, které je širokospektré, pravidelné. V letošním školním roce to bylo např. metodika výuky žáků s obtížným chápáním jazykového učiva, asertivita v rodině a ve škole, dramatická výchova jako metoda práce, alternativní formy práce v oblasti dramatických zájmových činností, internetové služby, jak pracovat s Evropským portfoliem ve třídě i mimo školu, vybrané kapitoly z dětské světové literatury, metodika zacházení s nebezpečnými chemickými látkami, školení metodiků prevence. Akce jsou vybírány především z nabídky Pedagogického centra v Českých Budějovicích.

Vedení školy stanovilo jasná, veřejně známá kritéria pro hodnocení práce a odměňování pedagogických pracovníků. Organizace a řízení výchovně-vzdělávací činnosti školy vychází z vyhlášky o základní škole. Vnitřní režim školy je dán organizačním řádem, který určuje rozdělení funkcí. Na něj navazuje školní řád, který obsahuje všechny body stanovené vyhláškou.

Hlavní úkoly školního roku, stanovené na základě dlouhodobých cílů, jsou podrobně tematicky rozpracovány v Plánu práce školy na školní rok 2002/2003. Minimální preventivní program je zpracován dle pokynů MŠMT, plánované akce jsou konkrétní.

Informování pracovníků školy, žáků a rodičů probíhá tradičními způsoby. Pro pedagogy jsou pořádány pracovní porady, pedagogické rady, je využívána centrální nástěnka a osobní jednání. O prospěchu a chování svých dětí jsou rodiče informováni prostřednictvím žákovských knížek.

Pravidelně probíhají třídní schůzky a informační odpoledne, podle potřeby individuální jednání. Pro rodiče žáků 9. ročníku jsou pořádány třídní schůzky zaměřené na profesní orientaci žáků. Ve škole pracuje Sdružení rodičů. Pravidelnými akcemi se škola prezentuje na veřejnosti.

V současné době jsou personální podmínky průměrné, celkově je tato oblast hodnocena jako velmi dobrá.

HODNOCENÍ MATERIÁLNĚ-TECHNICKÝCH PODMÍNEK VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVY VZHEDEM KE SCHVÁLENÝM UČEBNÍM DOKUMENTŮM

Základní škola má dispozici 7 pavilonů propojených spojovací chodbou, celkem 33 učeben. Kromě kmenových tříd je zde 14 odborných učeben. Ze sledovaných předmětů se jedná o učebny přírodopisu, chemie, fyziky, zeměpisu a cizích jazyků.

Český jazyk se vyučuje v esteticky upravených a pro výuku podnětných kmenových třídách, které vytvářejí příjemné pracovní zázemí. Materiálním zázemím pro výuku tohoto předmětu je dobře vybavený a systematicky doplňovaný kabinet. K dispozici jsou nejen nástěnné přehledy učiva, ale i dostatek jazykových příruček, slovníků a doplňkových textů.

Vzdělávání v německém jazyce probíhalo v odborné učebně. K dispozici bylo přehrávací zařízení pro poslech, stálé nástěnné mluvnické tabule, aktualizací a obrazové nástěnky. V průběhu výuky využívaly učitelky připravené namnožené pomůcky s úkoly připravenými podle věku a schopností žáků. Starší žáci mohli používat příruční slovníky.

Ve škole jsou základní pomůcky pro výuku matematiky. Všichni žáci mají učebnice, jejichž obsah odpovídá vzdělávacímu programu Základní škola. Pro složitější numerické výpočty mají k dispozici kalkulátory. Pro fyziku je škola vybavena pomůckami k základním experimentům ve všech tematických celcích. Pomůcky jsou staré, jejich údržbě věnuje učitel značný čas. Pro frontální pokusy žáků není škola dostatečně vybavena. Tyto pokusy stejně jako laboratorní práce konají žáci ve větších skupinách. Učitel si svépomocí připravuje materiál pro pokusy jednoduchými prostředky. Výuka fyziky probíhá v odborné učebně, která je vybavena rozvodnou skříní, didaktickou technikou, nástěnnými obrazy. Zde a v přilehlém kabinetu jsou přehledně uloženy pomůcky. Nové pomůcky škola z finančních důvodů v poslední době nepořizuje. Učebnice, které žáci používají, jsou zpracovány tak, že podporují motivaci žáků.

Předměty přírodopis a zeměpis se vyučují v odborných, funkčně zařízených učebnách. Pouze zařízení odborné učebny chemie je staré, opotřebené. Tato učebna bude vyžadovat rekonstrukci. Kabinety jsou vybavené potřebnými učebními pomůckami, kabinet přírodopisu i multiplikáty a sběry přírodnin, kabinet chemie laboratorními potřebami a chemikáliemi. Pomůcky jsou udržovány v dobrém stavu a využívány ve výuce.

Hudební výchova probíhala na 2. stupni v odborné učebně, kde byl k dispozici doprovodný nástroj (piano), dále přehrávací zařízení, rytmické nástroje pro aktivní činnost žáků v hodinách, nástěnky s obrázky hudebních skladatelů, obrázkové publikace.

Ve třídách je obměněný žákovský nábytek, další nábytek je převážně starší. Ve všech předmětech jsou používány schválené učebnice.

Pozitivním zjištěním je upravenost tříd na 2. stupni ZŠ a osobitě ztvárnění interiérů, v nichž se žáci pohybují.

Materiálně-technické zázemí je obměňováno a doplňováno uvážlivě, audiovizuální technika a pomůcky jsou ve výuce využívány.

Materiálně-technické podmínky vzdělávání jsou hodnoceny jako průměrné.

HODNOCENÍ PRŮBĚHU A VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVY VE ŠKOLE

Realizace vzdělávacího programu Základní škola

Škola poskytuje úplné základní vzdělání a výchovu žáků 1. – 9. ročníku v souladu se vzdělávací soustavou základních škol. Pracuje podle vzdělávacího programu Základní škola čj. 16 847/96-2 včetně úprav a doplňků čj. 25 018/98-22. Z rozvrhů jednotlivých tříd a ročníků vyplývá, že týdenní hodinové dotace sledovaných předmětů jsou přiděleny v rámci stanoveného rozsahu a odpovídají učebním plánům vzdělávacího programu. Učivo pro jednotlivé ročníky je v souladu s osnovami a je rozplánováno v tematických plánech. Rovněž probírané učivo během inspekce odpovídalo učebním osnovám sledovaných předmětů.

Výuka je v souladu s učebními dokumenty zvoleného vzdělávacího programu.

Povinná dokumentace školy je vedena průkazně vzhledem k organizaci vzdělávání a výchovy. Třídní knihy, třídní výkazy a katalogové listy umožňují sledovat průběh a výsledky vzdělávání jednotlivých žáků. Výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 2001/2002 je strukturována v dikci zákona. Obsahuje všechny stanovené náležitosti, má analytický charakter a je funkčním materiálem pro stanovení cílů.

Řád školy obsahuje náležitosti stanovené příslušným právním předpisem, obsahuje povinnosti i práva žáků a je v souladu s Úmluvou o právech dítěte. Protokoly o komisionálních zkouškách jsou řádně vedeny. Zápisy z pedagogických rad jsou vypovídající o obsahu jednání, výrazná pozornost je věnována žákům se specifickými poruchami učení a chování a práci s nimi. Také ostatní kontrolovaná dokumentace je řádně vedena.

Vedená povinná dokumentace průkazně zachycuje průběh vzdělávání.

Plnění osnov je zjišťováno prostřednictvím hospitací prováděných vedením školy, následnými rozhovory a rozbory výsledků učení žáků na pedagogických radách. Pravidelná jsou setkání vedení školy s výchovnou poradkyní. Velmi dobře zde funguje zpětná vazba o naplňování závěrů plynoucích z doporučení odborníků, která se týká péče o žáky s odlišnými vzdělávacími potřebami v praktickém životě školy. Ředitelka školy provádí analýzu výsledků a ze závěrů kontrolní činnosti stanovuje následná opatření.

Způsob kontroly plnění učebních plánů a osnov je účinný.

Průběh a výsledky vzdělávání na 2. stupni ZŠ

Český jazyk

Předmět vyučuje pět učitelek, jejichž kvalifikovanost se kladně odráží v kvalitě výuky. Čtyřhodinová týdenní dotace ve všech ročnících je v souladu s učebním plánem vzdělávacího programu. Vyučující velmi dobře spolupracují, v rámci předmětové komise i neformálními kontakty koordinují svou práci. Pro jednotlivé ročníky vypracovaly tematické plány, které odpovídají osnovám. Je stanoven počet diktátů a slohových prací, kritéria hodnocení, zásady práce se žáky se specifickými poruchami učení. Aktuální příprava vyučujících na hodiny byla zodpovědná, zvolené výukové cíle byly celkově přiměřené věku žáků i aktuálnímu složení třídy. V některých případech však zvolené výchovně-vzdělávací cíle upřednostňovaly naukovou složku. Výuka českého jazyka je zařazena do rozvrhu hodin a rozvržena na jednotlivé složky v souladu s psychohygienickými zásadami a s ohledem na organizační možnosti školy. Pozitivním zjištěním je, že vyučující uplatňovaly diferenciaci učiva a individuální přístup k žákům s odlišnými vzdělávacími potřebami.

Sledované hodiny byly velmi dobře organizačně připraveny. Jejich struktura vycházela z výchovně-vzdělávacích cílů, použité formy a metody práce převážně vedly k efektivnímu učení. Vyučující se většinou snažily zařazovat různé formy motivace, zejména názorné ukázky,

pomůcky a tvořivé úkoly. Motivující bylo také vstřícné průběžné slovní hodnocení práce žáků. Ojedinele vyučující vhodně nevyužily úvodní a závěrečné části hodin.

Výuka byla vedena věcně správně, s odbornou erudicí. V některých hodinách se projevil tvořivý přístup vyučujících. V těchto hodinách se učitelkám dařilo účelně zařazovat zajímavé formy práce, které žáky motivovaly a vytvářely prostor pro samostatné a aktivní učení. Slohový výcvik v 6. ročníku byl založen na interaktivní komunikaci, vyučující se výborně dařilo vytvořit potřebný prostor pro rozvoj komunikačních dovedností a klíčových kompetencí žáků, zejména pro samostatné uvažování, pro výchovu žáků ke spolupráci, naslouchání, toleranci, vzájemnému hodnocení a sebehodnocení. Učitelky dbaly na časté opakování již osvojeného učiva, postupovaly systematicky a s důsledností. V jedné z hodin literární výchovy žáci sledovali videonahrávku současného světově úspěšného filmu, která žáky očividně zaujala. Také tato skutečnost svědčí o propojenosti školy s praktickým životem a ochotě naslouchat potřebám žáků.

V dramatické výchově (je zařazena jako volitelný předmět v 8. ročníku) vyučující vhodně rozvíjela osobnostní a sociální rozvoj jednotlivců prostřednictvím prvků a postupů dramatického umění. Optimálně byla využita dramatická improvizace. V navozené atmosféře uvolněnosti a porozumění žákyně spontánně spolupracovaly.

Kontrolním diktátům a slohovým pracím je věnována odpovídající pozornost. Žáci s poruchami učení dostávají místo diktátů také doplňovací cvičení.

Všechny vyučující přistupovaly k žákům vstřícně, komunikace vyučujících se žáky probíhala se vzájemným respektem, žáci většinou měli dostatečný prostor pro komunikaci a vlastní uplatnění.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v českém jazyce jsou celkově hodnoceny jako velmi dobré.

Německý jazyk

Výuku tohoto předmětu zajišťovaly v době inspekce tři učitelky, které jsou odborně způsobilé pro jiné předměty na ZŠ. Na úroveň sledované výuky neměla tato skutečnost zásadní negativní vliv, problémy při výuce se zvýšeným počtem žáků ve třídě se projevovaly v menší aktivitě žáků v průběhu hodin a v menších možnostech jejich přímého zapojení do vyučovacího procesu.

Ve sledovaných hodinách byly stanoveny vhodné a věku a schopnostem žáků přiměřené výukové cíle. Návaznost učiva byla zajištěna. Celkem bylo hospitováno šest hodin.

Pro výuku byly ve všech ročnících používány platné učebnice, ve vyšších ročnících již starší. Výuka byla ve všech sledovaných hodinách účelně řízena. V úvodu hodin byli žáci seznámeni s výukovým cílem hodiny. Pozitivní motivace byla uplatňována spíše v průběhu hodiny. Kladem výuky byla skutečnost, že vyučující ve většině hodin hovořili převážně německy a mateřský jazyk používali pouze v nezbytné míře. V části hodin byly vhodně využity magnetofonové nahrávky, v některých hodinách úplně chyběly. V závěru hodin bylo učivo shrnuto, někdy nezbyl čas na zhodnocení práce žáků v hodině. Didaktické pomůcky (zejména kopírované úkoly pro žáky, obrázky) byly využívány téměř ve všech hodinách. Přes značný počet žáků ve třídách byla zřetelná snaha o individuální přístup k žákům se specifickými vzdělávacími potřebami. Vysoký počet žáků ve třídě však většinou neumožňoval využití jiné než frontální práce se žáky. Skupinová práce žáků byla využita pouze v jednom ročníku. Veškerý vyučovací čas byl účelně využit. Aplikace probíraného učiva narážela zejména ve vyšších ročnících jednak na značné individuální rozdíly ve znalostech žáků, jednak na jejich rozdílný zájem o předmět.

Písemné projevy žáků jsou kontrolovány, počet známek v žákovských knížkách je dostatečný, ve vyšších ročnících u některých žáků orientovaný převážně na mluvnické znalosti. Poměrně nízký počet známek mají žáci z hodnocení aktivních mluvních dovedností (rozhovory, vyprávění, popisy). V souladu s učebnicí píšou všichni žáci opakovací testy po ukončení tematických celků. Z předložených testů vyplynulo, že tento úkol je pro všechny žáky ve skupině totožný (tj. i pro žáky se specifickými vzdělávacími potřebami), i když při hodnocení výsledků testu je tato skutečnost vyučujícími zohledňována. Jejich trvání v délce 45 minut je příliš dlouhé. Testy z německého jazyka požadované zvolenou učebnicí by bylo vhodné zadávat tak, aby délka samostatného písemného projevu žáků v jedné vyučovací hodině nepřesahovala 10 - 15 minut. Při práci ve škole jsou výše zmíněným žákům připravovány individuální úkoly (kopírované a nalepené do sešitů).

Chování žáků ve všech hodinách bylo ukázněné.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy mají celkově velmi dobrou úroveň.

Fyzika

Fyzice vyučuje ve škole jeden učitel. Splňuje podmínky odborné a pedagogické způsobilosti a má dlouholetou praxi. Pracoval delší dobu zároveň jako metodik. Je erudovaný a pro předmět zaujatý. Tyto skutečnosti se pozitivně projeví ve kvalitě výuky. Všechny hospitované hodiny byly učitelem dobře připraveny. Vyznačovaly se především neustálou aktivitou žáků, kterou učitel vhodně navozoval. Při frontálním opakování i při výkladu pokládal žákům promyšlený systém otázek, který vedl k formulaci nového fyzikálního poznatku. Mnohdy jej formulovali i sami žáci. Učitel vyžadoval přesné vyjadřování, žáci vzájemně své odpovědi upřesňovali. Při popisu fyzikálních dějů vycházeli z vlastních životních zkušeností. Učitel ve všech hospitovaných hodinách použil dostupné materiální vybavení. Žáci popisovali činnost zařízení (hydraulický lis, vodovodní řad) pomocí svépomocí vyrobených nástěnných schémat. V hospitované hodině v 9. třídě se učitel rychle podařilo odstranit nesoustředěnost žáků zajímavou a podnětnou diskusí o aktualitách z výzkumu vesmíru. Odpovědi žáků hodnotil učitel během celé hodiny motivačním způsobem. Nehledal v jejich odpovědích chyby, ale oceňoval snahu a aktivitu. Tento přístup aplikoval důsledně především u žáků, kteří mají diagnostikovanou některou z poruch učení. Učitel má o těchto žácích přehled a v případě potřeby se jim věnuje individuálně. Řešení fyzikálních úloh probíhalo metodicky bezchybně. Žáci jsou zvyklí přehledně zapisovat postup řešení a diskutovat výsledek z fyzikálního pohledu. Učitel nemusel řešit nevhodné projevy v chování žáků. V hodinách byla klidná přátelská atmosféra.

Průběh a výsledky vzdělávání ve fyzice jsou vynikající.

Matematika

Předmět vyučují čtyři vyučující, kteří splňují podmínky odborné a pedagogické způsobilosti. V době inspekce byly dvě učitelky v pracovní neschopnosti. Jejich úvazek přebíral v jedné třídě učitel, který ve škole působí, a ve třech třídách učitelka důchodkyně. Ta byla v době inspekce rovněž v pracovní neschopnosti a její hodiny byly suplovány. Hospitace tak proběhly u dvou vyučujících, kteří v době inspekce matematiku vyučovali. Byli to vyučující splňující podmínky odborné a pedagogické způsobilosti. Jeden je učitel s dvouletou pedagogickou praxí, druhá je učitelka zkušená a vede ve škole předmětovou komisi. Učitelé vzájemně spolupracují, sdělují si zkušenosti z výuky. V paralelních třídách zadávají po dohodě písemné shrnující práce podobné obtížnosti, aby měli zpětnou vazbu o účinnosti svých didaktických metod. Výsledky jsou pak součástí vnitřní evaluace daného předmětu ve škole.

Hospitované hodiny byly dobře připraveny. Učitelé používali různých motivačních nástrojů. Při každé příležitosti ukazovali nezbytnost poznatků a dovedností získávaných v matematice pro životní praxi a další vzdělávání. Před výkladem nové látky zopakovali všechny poznatky nezbytné pro její pochopení. Některé hodiny byly zahájeny matematickými rozvečkami, kde byly upevňovány nezbytné pamětné dovednosti (pamětné numerické počítání, převody jednotek apod.), nebo krátkými písemnými pracemi, které sloužily učitelům jako rychlá zpětná vazba. K účasti na vyučování se lépe dařilo motivovat žáky nižších tříd, než žáky 9. třídy. Rezervy byly také v některých hodinách v efektivnějším používání učebnic. Schopnost samostatné práce osvědčili především žáci 8. třídy při řešení slovních úloh. Sami spontánně navrhovali řešení, při něm navzájem spolupracovali a prováděli zkoušku. Žáci byli během hodiny učiteli často slovně hodnoceni. Učitelé znají jejich schopnosti a mohli proto oceňovat vývoj jejich znalostí. Individuálně se věnovali žákům, u kterých byla zjištěna některá z poruch učení. Je zřejmé, že prostudovali jejich odborné posudky a v práci s těmito žáky pracují v souladu s doporučeními v nich uvedených. Podle informace vedoucí předmětové komise se učitelé podle potřeby věnují těmto žákům i v době mimo výuku. Ve všech hodinách učitelé zhodnotili práci kolektivu třídy a vytýčili úkoly pro další práci.

Učitelé vystupovali v hodinách přiměřeně dominantně, žáci dodržovali domluvená organizační pravidla. Povahy předmětu využívají učitelé k výchově schopnosti žáků komunikovat prostřednictvím symbolů a znaků.

Průběh a výsledky vzdělávání v matematice jsou hodnoceny jako velmi dobré.

Chemie, přírodopis a zeměpis

V uvedených předmětech bylo hospitováno celkem v sedmi vyučovacích hodinách. U plně kvalifikovaných učitelů se ve kvalitě výuky odráží jejich zkušenost. Svědomitým přístupem a přípravou je dobře zajištěna výuka i nekvalifikovanou učitelkou.

Materiální podmínky výuky umožňují dobře plnit přijatý vzdělávací program. Estetické, čisté a funkčně vybavené učebny a většinou i zvolené postupy a organizace hospitovaných hodin příznivě ovlivňovaly psychohygienické podmínky vyučování.

Vyučování ve všech případech probíhalo podle vypracovaných tematických plánů vycházejících z přijatých učebních osnov. Probrané učivo bylo ověřeno v třídních knihách i v poznámkách žáků.

Výuka ve sledovaných předmětech byla vedena frontálně, převládající metodou byl ve všech případech řízený rozhovor nebo výklad. Ve sledovaných hodinách zeměpisu byla zřejmá snaha učitele o činnostní pojetí vyučování. Kladl důraz na práci s mapou, žáci pracovali i se slepými mapami, které však byly méně vhodné pro žáky se specifickými poruchami učení. Referáty k probíranému učivu, které měli žáci připravené v některých hodinách, byly spíše formálního charakteru.

V hodinách zeměpisu a přírodopisu vyučující využili videonahrávky, v přírodopisu byly účelně použity učební pomůcky a přírodniny z dobře vybaveného kabinetu i práce s učebnicí. Méně účinná byla v těchto předmětech motivace, převážně verbálního charakteru. Dobře žáky motivovala vyučující chemie. Jejich zájem zvyšoval i dobře provedený a metodicky využitý demonstrační pokus. Žáci byli v hodinách chemie aktivní, v probrané látce se dobře orientovali.

Otázky kladené vyučujícími vyžadovaly posouzení souvislostí mezi jevy, rozvíjely schopnost aplikovat učivo, v menší míře ověřovaly jen pamětné osvojení. Učivo bylo prezentováno ve všech sledovaných předmětech věcně správně. Vhodně byly většinou uplatněny mezipředmětové vztahy a aktualizace učiva. V těch navštívených hodinách, ve kterých bylo

zařazeno opakování a zkoušení, hodnotili vyučující žáky objektivně, hodnocení mělo formativní charakter.

Žáci byli ukázněni, dobře a správně plnili dané pokyny. Z průběhu hodin lze usuzovat, že komunikace mezi nimi a vyučujícími je založena na vzájemné důvěře.

Průběh a výsledky vzdělávání v předmětech přírodopis a zeměpis mají průměrnou úroveň, v chemii velmi dobrou úroveň.

Hudební výchova

Tento předmět učí nekvalifikovaná vyučující, která vyučuje první rok. Projevuje velkou snahu a úsilí (spojené se značným pedagogickým talentem a aktivním hudebním cítěním), a proto se ve výuce projevovaly jenom drobné začátečnické chyby, které ovšem na celkový průběh výuky neměly zásadní negativní vliv.

Celkem byly hospitovány čtyři vyučovací hodiny. V těchto hodinách byly stanoveny vhodné a věku žáků přiměřené výukové cíle. Návaznost učiva byla zajištěna.

V úvodu hodin byla někdy zařazena průpravná dechová, hlasová či intonační cvičení. Hygienické pěvecké návyky (zejména držení těla při zpěvních či přípravných činnostech, ale také otevírání úst, pěvecké dýchání, frázování) byly zdůrazněny hlavně v úvodu hodin, v jejich průběhu pak již méně. Důvodem byla skutečnost, že při doprovodu zpěvních činností byl nástroj obrácen ke stěně, takže vyučující nemohla dostatečně sledovat činnost všech žáků (výuce by značně prospělo, kdyby se změnila postavení pianin v obou třídách tak, aby učitelky měly při zpěvu kontrolu o činnosti žáků v celém průběhu hodiny). To vedlo k tomu, že ne všichni žáci se aktivně zapojili do prováděných činností. Výhodou vyučující byla schopnost vytvořit harmonicky odpovídající doprovod ke zpívaným písním. Důraz v téměř všech hodinách byl položen na zpěvní činnosti. Výběr zpívaných písní byl pestrý - od českých lidových přes umělé písně až po písně z oblasti country, přičemž žáci dostávali zejména v závěrech hodin možnost ovlivnění jejich výběru. Znalostem z dějin hudby (případně ukázkám z probíraných děl) byl věnován čas odpovídající požadavkům zvoleného vzdělávacího programu. Ne vždy byli žáci před poslechem hudebních ukázek cíleně upozorněni na to, co mají poslouchat, někdy byly po poslechu jejich dojmy z díla pouze rámcově zhodnoceny a shrnuty.

V úvodu hodin byl žákům oznámen cíl výuky, v závěru byla jejich činnost zhodnocena. Dostatek času byl vyhrazen pro opakování, a upevnění dříve probrané látky.

Písemné zápisy z výuky jsou přiměřeně dlouhé, pravidelně kontrolované. Počet známek v žákovských knížkách byl v některých třídách nízký. Žáci dostávali většinou dostatek prostoru pro rozvoj komunikativních dovedností, vyjádření vlastního názoru či uplatnění získaných zkušeností, ale ne vždy ho dokázali plně využít. Jejich chování v hodinách bylo vcelku ukázněné.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy mají průměrnou úroveň.

Výsledky vzdělávání a výchovy zjišťované školou

Vedení školy sumarizuje a rozebírá výsledky prověrek a kontrolních prací v jednotlivých předmětech. Analýza je zaměřena na soulad výsledků s klasifikací a na častěji vyskytující se nedostatky. Následně slouží jako podklad pro jednání metodických orgánů školy a při pedagogických radách. Výsledky vzdělávání a výchovy zjišťuje vedení školy také prostřednictvím kontrolní činnosti. Jsou to zejména hospitace a kontroly třídních knih. Dalším sledovaným faktorem je úspěšnost žáků při přijímacích zkouškách na střední školy. Žáci školy se účastní řady soutěží a olympiád, kde dosahují velmi dobrých výsledků.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy ve sledovaných předmětech mají převážně velmi dobrou úroveň. Daří se využívat postupy a formy práce charakteristické pro činnostní pojetí vyučování, při nichž je žák aktivním článkem. Pozitivním zjištěním je také vstřícná pracovní atmosféra a péče věnovaná žákům se specifickými vývojovými poruchami učení.

DALŠÍ ZJIŠTĚNÍ

Reedukace čtení a psaní

Specifické výukové problémy žáků jsou podchyceny již na 1. stupni ZŠ. Žáci mohou docházet do několika skupin reedukace čtení a psaní. Věnuje se jim zkušená, trpělivá a vstřícně laděná učitelka. Náprava probíhá ve vkusně a funkčně zařízené místnosti. Rozmístění nábytku umožňuje interaktivní komunikaci, výborně zde funguje okamžitá zpětná vazba o zvládnutí úkolů, které jsou žákům individuálně zadávány. Vhodně jsou využívány výukové programy. Činnosti zde probíhaly v naprosté pohodě, žáci s vyučující výborně spolupracovali.

Soulad rozhodnutí o zařazení do sítě škol se zřizovací listinou

Zřizovací listina školy a rozhodnutí o jejím zařazení do sítě jsou v souladu.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. Rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních a školských zařízení čj.27 528/02-21
2. Zřizovací listina ZŠ Prachatice, Zlatá stezka 240, ze dne 28. 11. 1995 a 6. 3. 2000 s účinností ode dne 1. 1. 2002 č. reg. odb. ZŠ 1/2001Vv
3. Třídní knihy 2. stupně ZŠ ve školním roce 2002/2003
4. Třídní výkazy 2. stupně ZŠ ve školním roce 2002/2003
5. Katalogové listy 2. stupně ZŠ ve školním roce 2002/2003
6. Evidence žáků 2. stupně ZŠ ve školním roce 2002/2003
7. Školní řád ve školním roce 2002/2003
8. Rozvrh hodin 2. stupně ZŠ ve školním roce 2002/2003
9. Záznamy z pedagogických rad ve školním roce 2002/2003
10. Osobní dokumentace žáků s postižením na 2. stupni ZŠ ve školním roce 2002/2003
11. Osobní spisy pedagogických pracovníků sledovaných předmětů
12. Výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 2001/2002
13. Plán práce na školní rok 2002/2003
14. Plán kontrolní a hospitační činnosti na školní rok 2002/2003
15. Hospitační záznamy vedení školy
16. Plán výchovného poradce na školní rok 2002/2003

ZÁVĚR

Výchovně-vzdělávací proces ve sledovaných předmětech na 2. stupni ZŠ zabezpečují převážně učitelé s odbornou a pedagogickou způsobilostí. V životě školy jsou naplňovány demokratické principy, vedení školy podněcuje osobnostní a profesní rozvoj pracovníků.

Současné materiálně-technické podmínky školy umožňují realizaci vzdělávacího programu. Pomůcky i didaktická technika jsou ve výuce využívány.

Ve sledovaných předmětech byla celkově zaznamenána výrazná převaha pozitiv. Žáci mají převážně dostatek příležitostí aktivně se podílet na vlastním vzdělávání, je uplatňováno činnostní pojetí vyučování. Významným faktorem pro výchovu a vzdělávání žáků je pozitivní klima školy. Oblasti péče o žáky s odlišnými vzdělávacími potřebami je věnována systematická pozornost.

Přijatý vzdělávací program je plněn. Povinná dokumentace je řádně vedena.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektoři	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Mgr. Věra Drsová
Členové týmu	Mgr. Petr Friebel
	Mgr. Lidmila Schleissová
	Miloš Vogeltanz

V Českých Budějovicích dne 17. června 2003

Datum a podpis ředitelky školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 20. června 2003

Razítko

Ředitelka školy nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu	Podpis
Mgr. Kristina Kratochvílová

Dle § 19 odst. 7 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	<i>Zcela mimořádný, příkladný.</i>
Velmi dobrý	<i>Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň.</i>
Průměrný	<i>Negativa a pozitiva téměř v rovnováze, průměrná úroveň.</i>
Pouze vyhovující	<i>Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa.</i>
Nevyhovující	<i>Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.</i>

Plní, je v souladu	<i>Dodržuje, čerpá účelně, efektivně.</i>
Neplní, není v souladu	<i>Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně.</i>

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Městský úřad Prachatice, odb. školství Husova 103, 383 01 Prachatice	2003-07-04	11286/03

Připomínky ředitelky školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
---	---	Připomínky nebyly podány